

XXX
 X O R D E D E R V E R D R A A G Z A M E N X
 X K U R S U S : D E M E N S V A N D A A G X
 X E E R S T E A V O N D : D E M E N S E N D E L E E R X
 X X X
 XXX

Dinsdag, 26 augustus 1980

- Het geldt voor ons, als altijd dat we niet alwetend of onfeilbaar zijn. Ik wil dat bij de cursus niet teveel herhalen, maar u moet er wel rekening mee houden. Wat we proberen u te bieden is een visie, vaak een niet volledige, maar een volgens ons belangrijke. De onderwerpen worden door uzelf bepaald, zoals u weet en dit zo veel mogelijk in een aansluitende reeks.
 Er is, als ik mij niet vergis, op gewezen, dat wij de gezondheidstoestand van het medium niet volledig kunnen vertrouwen. Een eventueel uitvallen is dus misschien onvermijdelijk. We zullen proberen het te voorkomen. Is zoiets het geval, dan zullen we wel trachten door een wat sneller spreken eventueel, toch zo veel mogelijk alle stof, die behandeld moet worden voor u af te doen.
 Nu zou ik graag willen weten wat uw interesse is voor het komende jaar.
- + Vorige keer hebben we het volgende gezegd. Er zijn twee onderwerpen, die nogal dicht bij elkaar liggen. Het eerst is nogal algemeen gericht: nieuwe geestelijke krachten en inwerking hiervan in de huidige samenleving. Het tweede is: de Westerse mens zoals je die op het ogenblik op zoek ziet naar Mohammedanisme, Boedhisme, Hindoeïsme, etc. Men zoekt en vindt niet.
 Gene zijde heeft gezegd, dat de onderwerpen duidelijk bij elkaar horen en heeft als cursusonderwerp gesteld: De mens vandaag. Voor deze avond: de mens en de leer.
- Juist. Dan kunnen we goed aan de slag.
 De mens in zichzelf - een zeer complex wezen zoals u bekend zal zijn - ervaart op een aantal verschillende niveaus, ook al is hij zelf zich daarvan niet bewust. Om een voorbeeld te geven: de mens is zich er heel vaak niet van bewust, dat hij telepathisch reageert op bepaalde veranderingen in zijn omgeving. Ze doen het wel. De mens heeft een logische, redelijke wereld, die gebaseerd is op het zuivere hersendenken. Hij heeft daarnaast een emotionele wereld, die absoluut onredelijk schijnt en ongerijmd vaak, die voor een deel uit lichamelijke verschuivingen of een afscheiding te verklaren is, maar waarbij toch ook andere zaken een rol spelen, die men dan maar paranormaal of psychisme noemt.
 Deze mens leeft in een wereld, waarin één van de belangrijkste mogelijkheden die men bezitten kan, namelijk integratie van de eigen persoonlijkheid, steeds moeilijker wordt. U kunt rond u kijken en dan ziet u vanzelf de verschijnselen: een te grote bevolkingsdichtheid, een te grote mechanisatie en daardoor vaak een te hoog levens- en verbruikstempo. Een groot gedeelte van het menselijk leven is naar buiten toe verschoven. Op het ogenblik, dat men tot bezinning wil komen, wordt men geboeid door allerlei verschijnselen als televisie, radio of de moderne politiek, zaken die allen onwaar en even verwarrend plegen te zijn.
 Het is duidelijk, dat de mens dan gaat zoeken naar iets waardoor hij die concentratie alsnog kan verkrijgen. Hij wil het gevoel hebben, dat hij werkelijk met de kosmos verbonden is. Deze eigenschappen dankt hij voornamelijk aan de geestelijke bestanddelen van het ego. Ook in zijn gevoelsleven, echter is er een belangrijke drang om erbij te horen. Dat kun je niet alleen via een mode of anderszins uitdrukken. Het resultaat is, dat men zoekt naar wijsheden, een leer.

De mens wordt in zijn eigen wereld geconfronteerd - hier in het Westen zeker - met het Christendom in zich een fantastisch mooie leer. Er zijn ontzettend veel direkt toepasbare richtlijnen uit te halen, maar het blijkt, dat de mens niet in staat is om die te volgen. Anders gezegd: wanneer je probeert werkelijk Christelijk te denken en te leven, dan kom je in conflict met je wereld en met je eigen belang. Het resultaat is, dat men denkt: is er misschien een andere wereld, een andere leerstelling, een andere openbaring, waardoor ik me makkelijker kan inpassen in die gemeenschap waar ik deel van uitmaak en toch gelijktijdig de innerlijke vrede kan genieten, die ik zo zeer begeer.

Men grijpt dan in het algemeen naar vele, soms wat duistere filosofische systemen en daarnaast natuurlijk naar de leerboeken van andere volken. De Koran, de Upanishaden, verschillende geschriften over de Zenleer, Chinese filosofie, ja zelfs bepaalde denkbeelden uit duister Afrika trekken zijn aandacht. Hij probeert als het ware zijn stoffelijke wereld opnieuw te huwen met zijn geestelijke wereld en in de versmelting daarvan zichzelf weer als een eenheid te ervaren, ontdaan te worden van zijn tegenstrijdigheden, van zijn onvermogen die werkelijke rust, die werkelijke bewustwording te vinden die hij zoekt. Het resultaat is duidelijk, overal is men bezig. Yogascholen tieren welig. Overal zijn inwijdingsgroepen. Er zijn godsdienstgroepen, die het helemaal op het sentiment gooien. Er zijn sekten te over. Vele leraren, die in hun eigen land vaak niet belangrijk zijn of een beetje belachelijk geacht worden, stichten grote bewegingen in staten als Amerika of in Europa. Wie dat beziet zal in veel gevallen een beetje schouder ophalend kijken naar al degenen, die daarin opgaan. Wanneer je de één of andere swami ontmoet en je bent ineens helemaal van de kook, je gaat ineens helemaal op in diens systeem van denken, dan lijkt dat misschien een beetje vreemd. Die mens zoekt echter alleen een psychische eenwording. Wanneer hij zelfs maar de illusie daarvan ervaart, dan is hij bereid daarvoor de grootst mogelijke onzin op de koop toe te nemen. Dat is overal zo, ook hier. U zit nu hier, maar u moet zich wel realiseren, dat u ook iets zoekt. Wat u zoekt is nooit iets wat een ander u geven kan, want de innerlijke werkelijkheid, het protest van de verschillende delen van het ik tegen de situatie waarin het gehele ik zich schijnt te bevinden. Je moet jezelf overwinnen, dat kan niet anders. Zo zou ik willen voorstellen eerst eens te kijken naar wat een mens doet met een leer. We kunnen als voorbeeld het Christendom nemen, de Islam of wat u ook maar wilt.

Je neemt een openbaring. Die openbaring moet natuurlijk van God komen, want die maakt haar onaanvechtbaar. Anders gezegd, er is geen behoefte meer om redelijk na te denken en de praktijk eens eventjes te bezien vanuit al die regels. Oh neen, je hebt die openbaring. Dat is de enige waarheid en met die waarheid moet je leven. Hoe meer je die openbaring letterlijk gaat nemen, hoe kleiner je eigen verantwoordelijkheid schijnt te worden voor hetgeen je bent en hetgeen je doet.

Gelijktijdig kun je daardoor anderen veroordelen zonder dat dit terugslaat op je eigen leven en je eigen persoonlijkheid.

Wanneer je dan een zekere praktijk van leven hebt, dan is het ook niet moeilijk om overal het één of andere te vinden waarmee je alles kunt rechtvaardigen. Zoals een van de kleine profeten in uw eigen Oude Testament heeft gezegd, dat één vuist vol rust beter is dan twee handen vol arbeid. Het schijnt, dat deze waarheid tot velen in deze dagen begint door te dringen.

Dat dit gezegd wordt ten aanzien van het innerlijk, anders gezegd: laat nooit je werk je innerlijke vrede bedreigen, dat zien ze rustig over het hoofd. Voor hen is het doodgewoon een rechtvaardiging van het feit, dat zij niets doen. Anderen roepen uit: waarom zouden we werken? Zie de leliën des velds, en ze citeren Jezus. Ze willen ook beter gekleed gaan dan koningen in al hun heerlijkheid, op kosten van de gemeenschap. Dat ze daarmee direkt ingaan tegen de basiswet van naastenliefde, dat gaat gewoon aan ze voorbij. Zoals mensen, die macht zoeken, heel vaak die macht vertalen in godsdienstige termen en zeggen: God heeft mij daartoe geroepen, zoals Ayatollah Chomeini

bijvoorbeeld, die de Islam beschouwt als de direkte stem van God, een soort hernieuwende profeet op aarde. Hij heeft daarmee inderdaad zeer veel bereikt. Een land, dat eerst in staat was één miljoen gastarbeiders op te nemen, heeft nu zelf vier miljoen werklozen. Je ziet dus dat hij in de richting gaat van twee handen vol werk, die vervangen worden door een vuist van innerlijke rust. De man kan alles wat hij doet, rechtvaardigen met de Koran, maar alleen wanneer hij die Koran interpreteert. Een leer is niet een vast stelsel. Het is iets wat geïnterpreteerd moet worden. Interpretatie betekent, dat de praktijk die er uit voortvloeit zeer willekeurig is. Op grond van één en hetzelfde evangelie kun je de rebel-priesters, die met het geweer in de hand optreden tegen de dictatuur, verdedigen of je kunt de juistheid aantonen van monseigneur Gijsen. Het ligt er maar aan hoe je het zegt, hoe je het vertaalt, hoe je het uitlegt. De werkelijkheid van de mens is, dat hij niet buiten zich een wereld of een ordening kan vinden, die voldoet aan hetgeen hij is. Hij moet in zich de ordening, de juistheid vinden, die hij nodig heeft. Van daaruit kan hij, en daarvoor is elke leer, elk systeem bruikbaar, zich uitdrukken als een harmonische faktor binnen het geheel.

Ik kan begrijpen, dat er een hoop mensen zijn die daar niet veel voor voelen. Er zijn mensen tenslotte die zwarte kousen aantrekken om hun vroomheid te laten zien en de ongewassenheid van hun zielen te verbergen. Misschien ook nog van andere delen.

Het zijn zaken waarmee je een beetje uit moet kijken. De leer is voor de mens eigenlijk het instrument, dat hij gebruikt om zichzelf te rechtvaardigen en gelijktijdig om zich te ontworstelen aan de angsten die door zijn innerlijke verdeeldheid tot stand komen. In de Christelijke wereld is de verdeeldheid zo groot geworden, dat iedereen wel weet dat het fout gaat. Wanneer je te maken krijgt met de stellingen van bijvoorbeeld de Islam, dan wordt je geconfronteerd met een denken dat lijnrecht lijkt en dat inderdaad mooi is en goed totdat je de praxis hebt gezien. Maar die praktijk ligt ver weg. Je kunt je bezighouden met de oude Brahmaanse filosofieën en systemen, dat klinkt allemaal heel erg mooi, wanneer je tenminste niet gaat kijken in de landen waar die leer is ontstaan.

De moeilijkheid van de Westering is dat hij de correlatie niet kan vinden tussen de leer en de aardse omstandigheden. Toch moeten die beiden volledig op elkaar zijn afgestemd - het moet een directe aanvulling op elkaar worden. Wanneer je leeft is het beter te leven met een leer die onzin is, maar die je de vrede geeft waardoor je als een totale mens kunt functioneren, dan een leer die expliciet is en zuiver, maar waarin je jezelf niet kunt vinden. In de leer zoekt de mens zichzelf. Niet, zoals hij schijnt te denken, de God daarbuiten en het hiernamaals, dat hem in soms zeer aantrekkelijke termen gepredikt wordt. U kunt zelfs kiezen: de Christelijke leer met harpmuziek, de houris van de Islamitische wereld of de opeenvolgende reeks van mogelijke hergeboorten en eventuele hemelwerelden die u vrijwillig worden aangeboden door verschillende Hindoe-denkers of door een aantal Boedhisten. U hebt het voor het kiezen. Maar het hiernamaals, al zijn we er mee bezig, bepaalt het heden niet. De mensen denken van wel en dat ze gedreven worden door de angst voor de dood, maar aan de andere kant moet je wel begrijpen, dat het sterven één van de dingen is waardoor je mens bent. Die angst voor de dood, och dat is de angst voor de verandering en die bestaat overal. Een leven na de dood, waar men zich zo druk mee bezighoudt is niet de erkenning van een nieuwe werkelijkheid zoals men denkt, het is een ontvluchting van de werkelijkheid waarin je leeft. Ik weet wel, het doet niet zo prettig aan. U gaat allemaal zo dadelijk naar Zomerland met een eigen huisje en een eigen tuintje, nietwaar? Het wordt allemaal heel gezellig. Als u dat gelooft is de kans dat het waar wordt groot. U moet dan wel begrijpen, dat u dan leeft in een soort droomwereld, een gedachtenwereld en u alles

wat in de werkelijkheid bestaat vertaalt in de termen van uw eigen denkbeeld, precies zoals een mens die met een leer geconfronteerd wordt, deze vertaalt in de termen van zijn eigen willen, zijn eigen wereld, zijn eigen behoefte. Het is niet zo moeilijk iemand te vinden, die je vertelt, dat je de macht moet grijpen of dat je moet vernielen of dat je moet doden, die bestaan. Het is niet zo moeilijk iemand te vinden, die je vertelt, dat je je terug moet trekken uit de wereld. Er zijn genoeg leraren, die u dat prediken. Maar ja, als de hele wereld bestaat uit anachoreten, dan wordt het wel erg overbevolkt in het hiernaams, maar op aarde gebeurt er niets mee. Je moet de zaak zien zoals ze is. Ik geloof, dat de behoefte om daaraan te ontkomen, aan een werkelijkheid die je niet helemaal aan kunt, bepalend is voor de striktheid waarmee je een leer aanneemt. Ik hoop, dat ik dit punt tot zover duidelijk heb gemaakt.

Dan moeten we ons ook afvragen waar die mens verder naar toe gaat. Wat zijn de invloeden van deze tijd die hem toch wel opjagen, beroeren. De mens weet in zichzelf, dat zijn manier van leven niet juist is. Het heeft niets te maken met u, het heeft met alle mensen te maken. Het geldt net zo goed voor één of ander arme boer ergens in Zuid-Amerika, dat geldt voor u hier als welgedane burgers in Nederland.

U leeft in een wereld, die u niet helemaal aan kunt. U kunt niet meer tevreden zijn, omdat die wereld op de één of andere manier verandert en u voelt, dat u er aan meewerkt. U weet niet hoe u het moet stoppen. U ziet gebeurtenissen, ontwikkelingen op u afkomen terwijl u het gevoel hebt ze niet te kunnen beheersen en dus aanneemt dat niemand ze kan beheersen. De invloeden van deze tijd maken u attent op de onvolledigheden niet van deze wereld, maar van uzelf. Daaraan gaat men helaas voorbij. Op dit moment is er een enorme drang naar macht, die bij heel veel mensen eigenlijk steeds meer tot uiting komt. U kunt het ze ook niet kwalijk nemen, want diegene die geen raad meer weet met zichzelf in de huidige omstandigheden wil macht over anderen omdat hij daardoor duidelijk kan maken hoe en wat hij is en gelijktijdig nog kan bereiken, dat zijn problemen verminderen. Wanneer je dat uit laat werken in die kringen waar macht al geworden is tot dagelijks voedsel dat de ziel nodig heeft omdat men zonder dat nodige haast niet meer leven kan, dan komt de atoombom.

Dan komt er een oorlog en zullen de insecten waarschijnlijk weer beginnen met de beschaving, zoals ze in een heel ver verleden trouwens ook al gedaan hebben. Neen, wat nodig is, is die invloed diffuseren. Je moet dit machtsbegrip en dit onlustbegrip zo ver mogelijk uitspreiden. Hoe meer kleine groepen om de macht worstelen, hoe minder kans er is, dat diegenen, die zich als grotere machthebbers beschouwen in staat zijn hun onbehagen te uiten door een oorlog te beginnen of door op de een of andere manier het hele leven te gaan beheersen. In deze dagen is de invloed echter - en dat mogen we niet vergeten - niet een zuiver stoffelijke. Het gaat om geestelijke waarden, het gaat om geestelijke vrijheid. Het gaat om het vinden van nieuwe geestelijke krachten. Dat zeggen de invloeden van buitenaf, maar wat zegt de mens? Hij weet van zijn geest niets af. Hij is niet geïntegreerd. Hij vertaalt dat allemaal in zijn eigen termen. Dan gaat hij vechten voor idealen, die op de keper beschouwd, geen cent waard zijn. Dan valt hij misschien de gemeenschap aan, die hem eigenlijk in standhoudt.

In wezen gaat het er om, dat hij zichzelf zoekt en in deze behoefte een eigen integriteit terug te vinden, krijg je vaak verschijnselen die wel overtrokken worden. Milieuzorg vind ik schitterend maar ze wordt heel vaak overtrokken, waar of niet? Zo zijn er heel wat andere dingen, scharrelkippen bijvoorbeeld. U krijgt binnenkort ook nog scharrelvarkens en dan ook nog scharrelkoeien. Voor de rest wordt er ook heel wat afgescharreld.

Op zichzelf zijn dit allemaal dingen, die niets te maken hebben met het werkelijke probleem: het terug naar de natuur. Degenen, die daar aan

denken zijn nog romantischer dan Rousseau in zijn dagen. Neen, het gaat er in wezen om dat je weer mens wilt zijn. Menszijn betekent een werkelijke relatie hebben met je wereld, ook met je innerlijke wereld. Het is deze drang, die versterkt wordt. Het is duidelijk, dat daardoor de onlust-verschijnselen eveneens toenemen, daar kun je niet om heen. Eens dacht je zeker te zitten in de hoogheid van je ambtelijke zekerheid en nu komt er iemand vertellen, dat u een grote vult u zelf maar in bent. In het begin denk je: "wat matigen ze zich aan", maar wanneer ze je dan nog feitelijk op de vingers tikken en ze hebben eigenlijk gelijk, verlies je je zekerheid. Dan wordt je krampachtig. Dat geldt ook voor de werklozen. Wanneer je als werkloze het begrip krijgt dat je alleen maar een parasiet bent in de maatschappij in de ogen van een ander, dan kom je ook in verzet: je wilt wat doen. Nou ja, hij kan van alles doen, huizen kraken, vrijwillig sociaal werker worden, misschien een paar anderen de kop in elkaar slaan, auto's stelen of iets dergelijks. U lacht erom, maar dit zijn vervangingsmiddelen. Wanneer u dat gaat begrijpen, dan weet u, dat de wanorde, de uiterlijke wanorde uiteraard groter moet worden. Wanneer die wanorde er niet is, krijgen we het systeem van buiten, de leer waaraan men onderworpen wordt en waarmee men zijn innerlijke mogelijkheid tot eenheid te komen totaal gaat verliezen. De mensheid moet naar een hoger niveau; ze moet als het ware komen tot een nieuwe rijpheid. Die rijpheid kan niet ontstaan bij de handhaving van de huidige situatie. Dit huidigeschuifspelletje met macht, dit huidige precies indelen en bovendien aanmoedigen van een consumptiepatroon. U moet langzaam maar zeker zoeken naar een nieuwe eenheid. Wanneer ik dan de vrijheid neem u meer te zeggen over kosmische invloeden in meer specifieke zin, dan moet u dat ook niet zien als een poging om duidelijk te maken wat u te wachten staat. Want wat u te wachten staat maakt u zelf uit.

Wij hebben dan in de eerste plaats te maken met de reeds genoemde invloed waardoor de onvrede steeds groter wordt en waardoor dus naar buiten toe pogingen om die onvrede op welke wijze dan ook ongedaan te maken, eveneens toe zijn gaan nemen. Dit zijn verdeeldheidsverschijnselen, om niet te zeggen, maatschappelijke ontbindingsverschijnselen. Er is een invloed, die probeert een mens een mate van inwijding te brengen. U zoudt het een blauw-invloed kunnen noemen, die in het komende jaar nogal krachtig doorkomt. Deze invloed probeert de mens te confronteren met het logische, dus redelijke beeld van zichzelf en de noodzaak zijn gevoelswereld en die redelijkheid te integreren. Geen scheiding tussen een mystiek leven en een dagelijks leven, maar een dagelijks leven waarin de mystiek de aanvulling van de mogelijkheden vormt en gelijktijdig een dagelijks leven, maar een dagelijks leven, dat de mystieke beleving intensifieert en daardoor een steeds duidelijker erkennen van eigen wezen en van de wereld, mogelijk. Een dergelijke invloed kan erg belangrijk zijn.

De grote spanningen die op aarde bestaan en die van de zon afhangen, kent u waarschijnlijk. We hebben te maken met een nogal hevige reeks wervelingen en stormen, waardoor de eigen stralingen van de zon nogal beïnvloed zijn en indirect daarmee onder andere de eigen stralingslagen en stralingsvelden rond de verschillende planeten. Zelfs de magnetische evenwichten zijn hier en daar wat gestoord op het ogenblik.

Deze invloeden kunnen natuurlijk rampen veroorzaken, dat is duidelijk. Stormen, vulkanisme, aardbevingen, noemt u maar op. Daarnaast confronteren zij de mens met zijn hulpeloosheid, dat ziet men nog wel eens over het hoofd. De mens moet leren, dat hij niet de meester van de schepping is, maar dat hij door samenwerking een mate van meesterschap over de elementen uiteindelijk kan vinden. Dat het geen kwestie is van tegen alles ingaan, maar juist het vinden van een samenwerking waarin ook de wereld een rol speelt. Dat betekent, dat u ook moet leren uzelf te integreren in de natuur. Je kunt je lichaam niet straffeloos buiten elke natuurwet zetten. Je kunt niet zeggen, dat je aan de ene kant alle middelen tot verslaving

en verdoving gebruikt die er zijn, sigaretten, drank, nog verboden middelen tot de tv en de radio toe en toch geestelijk gezond blijven. Je kunt niet geestelijk gezond blijven tenzij je ook lichamelijk en mentaal een procedure volgt waardoor je een mate van harmonie om je heen voortdurend in stand houden kunt. Dan blijkt, dat er een wisselwerking is met de wereld buiten je en jezelf. En het is het beseffen van die wisselwerking waardoor de mens komt tot een harmonie van leven op aarde. Dit betekent gelijktijdig een reeks harmonische ervaringen welke zijn geestelijke mogelijkheden aanmerkelijk doen toenemen. Ook dat krijgen we dit jaar.

Dan hebben we nog te maken met een zuivere geestelijke golf, die we het beste wit licht kunnen noemen. Er zijn invloeden die op het ogenblik tegenstellingen, maar alle geestelijke, materiële en onzuiverheden of onreinheden op elk terrein eveneens sterk naar voren gaan schuiven. Wanneer een mens met deze invloeden geconfronteerd wordt dan zal hij zeer waarschijnlijk het onrecht in de wereld gaan aanvallen om het onrecht in zichzelf niet te beseffen. Gelijktijdig zal hij ook gaan inzien, dat hijzelf fout is. De erkenning van eigen tekortschieten, van eigen onjuistheid is de basis van een eerste bewustwording. Dus de invloeden die uit de kosmos komen waarvan ik u er maar enkele heb genoemd, wijzen in de richting van een - overigens jarenlang lopend - proces waarbij de confrontatie met het innerlijk voor elke mens steeds sterker wordt. Dat hij daarbij naar systemen zal gaan grijpen, dat hij zal zoeken naar leerstellingen en naar deskundigen, ach daar is hij eenmaal aan gewend. De mens is er aan gewend, dat hij voor alles een specialist kan aantrekken. Wanneer hij dus innerlijk onvrede heeft kiest hij tussen de pastoor en de psychiater of gaat naar de één of andere goeroe toe. Overigens een vreemd woord. Het doet me denken aan het lawaai dat duiven maken. Die zijn namelijk ook bedrieglijk want ze heten vredesvogels. Als je ze onder elkaar ziet, zien ze er anders uit. Begrijp me goed, je zoekt een deskundige om je probleem op te lossen, terwijl het probleem in wezen alleen door jezelf kan worden opgelost. Ik neem aan, dat onder deze invloeden het aantal specialisten dat bindende regels probeert op te leggen aan anderen aanmerkelijk zal toenemen en de slaafsheid van hen, die bepaalde systemen volgen, eveneens. Het betekent, dat zeer vele mensen doof zullen worden voor elke redelijkheid. Dat ze als het ware in een soort hersenspoelingsproces hun vrede vinden, die alleen door zelfbedrog kan ontstaan. Het is geen blijvende vrede. Integendeel, een dergelijke vrede betekent alleen het opzamelen van spanningen, die uiteindelijk het conflict des te heviger doet zijn. Dat houdt in, dat we de komende jaren in een zeer snel omwentelingsproces betrokken zijn waarbij ook de neiging van de mens om geestelijke leidlieden en andere leidlieden te volgen, sterk zal afnemen. Dat vind ik een heel goed punt. Ik weet wel, dat er mensen zijn, die zeggen: "een wijzere moet toch een ander kunnen dwingen voor zijn eigen bestwil." Het antwoord is neen. Je kunt nooit een ander dwingen voor zijn eigen bestwil. Je mag aan een ieder de juiste weg wijzen, je mag hem niet dwingen die weg te gaan. Je mag een ieder waarschuwen voor gevaar. Wanneer hij zich er aan blootstelt is het zijn eigen zaak. Dit leven naar een nieuwe zelfstandigheid toe, houdt in, dat het avontuur geestelijk en lichamelijk terugkeert. Er zijn weer zaken, die je met het onbekende gaan confronteren. De zekerheid of een persoonlijkheid waarbij je eigenlijk alleen maar de gebruiker bent van de wereld, valt meer en meer weg. Daarvoor komt in de plaats een voortdurende strijd om meer te worden. Dat betekent niet: meer in de ogen van anderen, maar meer gelukkig in jezelf. Dan blijkt, dat overal vrede te vinden is. Waar een mens vrede in zichzelf heeft, daar kan hij het conflictmodel, dat op de wereld en in het leven onmisbaar is, zodanig leiden, dat het conflict ervaring oplevert zonder dat het vernietiging betekent. Ik neem aan, dat het nog wel 15 jaar duurt voordat dit proces volledig beëindigd is. Het is de vraag of zelfs dan de vorm die het aanneemt vanuit uw standpunt aanvaardbaar zal zijn. Dat doet ook niet ter zake.

Laten we eens even naar u kijken, als u het niet erg vindt. U bent ook de Westerse mens (met een enkele uitzondering misschien. Het is half-half) De Westerse mens is steeds meer vervreemd van het begrip, dat hij zichzelf

moet worden. Hij is geneigd tot zekerheden, tot waarheden, tot wijsheden, in feite voor leiding, voortdurend naar buiten toe te kijken. Het betekent, dat de afhankelijkheid van de westerse mens in feite zo groot is geworden, dat zonder het huidige maatschappelijke bestel velen niet eens in staat zouden zijn zichzelf in leven te houden. Maar u ziet het anders. Het geldt voor u ook. Wanneer u het zou moeten doen zonder gas, licht en water, bijvoorbeeld tijdens een grote staking en u zoudt uw brood zelf moeten bakken, hoe zoudt u zich dan voelen? Dan zoudt u daardoor helemaal in beslag genomen worden omdat u eenvoudig de vaardigheid nog niet hebt. U doet een hoop dingen zelf, natuurlijk, maar u doet ze dan wel met produkten die anderen voor u gemaakt hebben. Als u zelf van beenderen lijm moet gaan koken, dan is dat heel wat anders dan dat u een tubetje in de winkel koopt. Wanneer u zelf een boomstam eerst eventjes in planken moet gaan zagen en dat verder moet bewerken en schuren, is het heel wat anders dan het klaar legbaar zwevend parket, dat u zo kunt kopen. Je denkt misschien dat je veel kan, maar je kunt niet zo veel. Dat is geestelijk precies hetzelfde. U weet natuurlijk veel meer van uw wereld af dan uw voorvaderen, maar u heeft veel minder een eigen opinie. Die opinie wordt gevormd door de boeken en de kranten, die u leest, de commentaren die u hoort en zelfs de gesprekken die u op straat met anderen erover heeft. In vele gevallen is de eigen mening van een mens hier in het Westen niet veel meer dan een echokamer die de stemmen van anderen weergeeft in een mengeling die schijnbaar een geïntregeerd deel is, terwijl de hiaten die er in zitten eenvoudig niet meer worden opgemerkt. Dit is geen strafpreek, het is een constatering van een feit. Wat heeft een mens nodig. Hij moet een mate van onafhankelijkheid bezitten. Dat wil zeggen hij moet zich bewust zijn van zijn eigen mogelijkheden en zijn tekortkomingen en hij moet in zich de wegen vinden om die tekortkomingen te ontgaan zover als dat noodzakelijk is om zichzelf in stand te houden.

Nu wordt het interessanter. Hebben we dan wat aan lezingen uit de geest? Alleen wanneer die lezing in ons de mogelijkheid wakker roept om iets tot stand te brengen. Of dat nu innerlijk is, het vinden van vrede of dat het naar buiten toe is, het manifesteren van geestelijke krachten of zelfs een juister optreden ten aanzien van anderen, dat doet verder niet ter zake. We moeten resultaten hebben. Zo heeft ook de bijbel, de upanishaden, de filosofie van alle Chinezen bij elkaar tot Mao toe, de koran of iets anders, de hele zen-leer géén betekenis tenzij ze voor ù iets betekenen, namelijk de mogelijk om uzelf onafhankelijk op te stellen en gelijktijdig uzelf juister te handhaven in geestelijk en materiëel opzicht. De mensen vinden er een tegenstrijdigheid in, dat het ongewapend vechten, dat u tegenwoordig kent, kung fu, karate, jiu jitsu, judo, etc. ontwikkeld is in kloosters. Eigenlijk is dit heel duidelijk. Een mens die geestelijk volwaardig is, moet zich kunnen verdedigen. Op het ogenblik, dat je je lichamelijk niet kunt verdedigen, heb je aan de grootste geestelijke bereikingen op aarde niets, omdat die hele bereiking voortdurend door anderen die sterker zijn dan jij de mogelijkheid is gegeven je te beheersen. Je kunt weten, dat iets niet goed is, maar je doet het toch maar anders krijg je teveel last. In die kloosters was het zoeken naar onafhankelijkheid belangrijk, maar ook het leren hoe je je lichaam kon gebruiken om te zorgen, dat niemand je die vrijheid kon ontnemen. Ik denk, dat we ook in het Westen naar een dergelijke mentaliteit toe moeten. Ik verwacht niet van u, dat u een karate expert wordt. De Heer behoeft u er voor, zelf wanneer u de mogelijkheid zoudt bezitten, maar ik verwacht van u, dat u gaat proberen uzelf een beetje los te maken van die voortdurende dwang die van alle kanten op u wordt uitgeoefend. De geestelijke bewustwording is mooi, maar iemand die alleen maar geestelijk streeft en het niet om kan zetten is dat niet iemand, die een schriftelijke danskursus koopt zonder muziek te kunnen horen en zonder een partner te hebben? Je moet de dingen zien zoals ze zijn. Wat je geestelijk bereikt moet je kunnen weerkaatsen in de stoffelijke wereld. De wijsheid die je innerlijk bereikt moet ook via de redelijkheid mee uitdrukbaar blijven. Er moet een geheel ontstaan.

De Westerse mens ziet er psychisch vaak uit als een geest, die net door de gehaktmolen is gehaald. Wanneer je van een bal gehakt weer een mens gaat maken, betekent het, dat je vezel na vezel moet samen voegen. U moet weer leren om vezel na vezel van uw innerlijk denken, uw dagelijks leven inclusief uw gewoonten samen te voegen. Dan kan elke leer, elke willekeurige leer u een hulpmiddel zijn voor een deel van deze wonderlijke innerlijke montage. Op het ogenblik, dat u denkt uzelf innerlijk te bevrijden door alleen maar één of ander exotisch systeem aan te hangen, dan vrees ik, dat u teleurgesteld wordt. U kunt duizend keer praten over de tempel van Salamo, maar zolang je nog niet eens in staat bent om voor jezelf één bidstoel tot stand te brengen, kun je het maar beter vergeten. Werken aan de geest en aan de stof samen. Langzaam maar zeker iets waarmaken, niet de grote idealen nalopen, die niet eens aan het eind van de eeuwigheid waar zullen worden, maar vandaag dat beetje rust, dat beetje vrede, dat beetje kracht vinden waardoor je ook met de huidige stoffelijke mogelijkheden wat meer kunt zijn en meer kunt doen. Niet hopen op eeuwige vrede, die ons zondaars eens gegeven zal worden, wanneer we duizend keer door het dal des doods zijn gegaan. Trouwens, wie heeft er zin in om daar heen en weer te blijven lopen? Gewoon, zo leven dat we meer bewust worden want dan geeft het niet in welke vorm of in welke wereld we leven. Het is ons bewustzijn, dat ons steeds vrijer zal doen staan ten aanzien van de uiterlijkheden en ons steeds meer bewust zal maken van de essentie van alle dingen.

Ik meen, dat dit een aardige inleiding vormt voor de reeks onderwerpen, die u wilt gaan behandelen. Nu zou ik u willen aanraden, het is maar een raad, om u de volgende maal eens af te vragen wat de mogelijkheden zijn voor de Westerling en het Zen-Boedhisme. U zult dan ongetwijfeld ontdekken, dat de Westerling niet eens in staat is de discipline van de Zen te aanvaarden en daardoor in wezen toont de zelfbeheersing niet te kunnen bezitten die noodzakelijk is, alleen maar voor de stoffelijke discipline, laat staan voor de geestelijke. Me dunkt, dat dit aardig is.

Er is geen kommentaar geweest. Ik neem aan, dat ik hiermee de toestemming heb om mijn bijdrage aan deze bijeenkomst te beëindigen. Ik dank u voor uw aandacht.

Goeden avond.

Afsluiting tweede gedeelte. Een paar geestelijke punten.

Wanneer we zo druk bezig zijn met de wereld en wat er op die wereld gebeurt, dan moeten we niet vergeten, dat onze werkelijkheid, zoals je die stoffelijk ziet, alleen maar een heel klein deeltje is van het echte. Wat wij zien is maar een steentje in een heel mozaiek. Het is toch het hele mozaiek, dat het steentje bepaald, de vorm en zijn plaats. Wanneer we denken, dat we dat steentje zonder meer kunnen veranderen, dan hebben we het goed fout. Pas wanneer we aanvoelen wat het gehele mozaiek is, dan kunnen we misschien de aandacht van het ene steentje op het andere gaan richten. Dat betekent, dat de grootste pressie van deze tijd niet uitgaat van de materiële omstandigheden, het betekent, dat het in feite uitgaat van geestelijke krachten, van geestelijke noodzaak, van dat andere deel van het menszijn. Nu kun je proberen daar een oplossing voor te vinden met systemen, filosofieën enzovoorts. Wanneer je echter bewust wordt van jezelf, verander je erg veel. U hebt geestelijke krachten, geestelijke mogelijkheden. U kunt nu wel zeggen, dat dit al zo vaak gezegd is, maar dat het nooit lukt. U moet ook niet denken, dat als je dat één keer hoort, dat je een wonder kunt doen. Dat is d'Anjou (?) die denkt, dat hij het gevonden heeft en een atoombom laat ontploffen, maar het is de heer Poepjes..... Dat zijn dingen, die eenvoudig niet mogelijk zijn. U hebt geestelijke krachten. Probeer mee te oefenen. Probeer naast hetgeen je stoffelijk doet en je stoffelijk noodzakelijk vindt ook eens je

geestelijke energie te richten en in te zetten. Denk niet, dat het alleen maar kan door je terug te trekken in jezelf. Leer de krachten, die je in je hebt te gebruiken als een natuurlijk deel van je eigen wezen. Je hebt die gevoelens zo nu en dan wel. Als je denkt: "Als ik de kracht zou hebben", dan heb je iets van die kracht. Je denkt soms, dat je denkbeeld in jezelf krankzinning is, onredelijk, probeer dan toch of er iets van waar is. Misschien blijkt, dat het redelijke is dan alle redelijkheid die u zo schijnbaar rond u ziet. Houdt rekening met impulsen. Die impulsen zijn misschien niet de enige oplossing voor uw probleem, maar het betekent wel dat er een andere oplossing is dan die welke u van buitenaf wordt opgelegd. Probeer te zoeken naar de werkelijkheid. We hebben in onszelf een kracht. U bent deel van de kosmos. U bent deel van de kracht, die de kosmos vormt. Alle vormen komen uit die ene kracht voort, die de hele kosmos vormt. Nu wil ik niet eens zeggen God. Dat moet u zelf maar uitzoeken. Dat wil zeggen, dat u verbonden bent met alles, niet alleen met de dingen die bij u passen, met alles. U kunt een mate van synthese vinden tussen uzelf en elke andere kracht. Dat wil zeggen, dat u een harmonie kunt vinden ook op die punten waar schijnbaar alleen disharmonie mogelijk is. Dat je in en vanuit jezelf de mogelijkheid kunt vinden om meer één te zijn met de wereld en de mensheid, met de dieren en de planten en alles om je heen. Daardoor kun je een wisselwerking tot stand brengen, waarbij voor jou en de rest van de wereld - of dat nu mensen zijn of planten of dieren of wat anders - het beter gaat functioneren. Het klinkt krankzinnig, maar als u planten hebt en u houdt van uw planten, dan doet die plant het beter. Wanneer u zich bewust bent, dat die plant reageert, dan krijgt u iets terug. Noem het blijdschap, trots misschien of wat anders, u krijgt iets terug. Hoe meer u van de wereld kunt waarderen en liefhebben hoe meer die wereld u iets terug geeft. Wisselwerking. Dat is niet alleen hetgeen je kunt zien, het zijn de onzichtbare golven, die naar je toe komen. Het is een geval van sympathie, van gedragen worden. Het is een waarschuwing misschien, dat je anders in een patroon moet voegen omdat het niet meer klopt. Als je dat leert doen dan vind je het harmonische leven. Dat wil dan niet zeggen, dat het harmonisch is en in overeenstemming met de geldende regels, maar het wil wel zeggen, dat het voor jou en die wereld om je heen een grotere mogelijkheid is tot werkelijk bewust leven. U kunt wel zeggen, dat het een smoesje is. Zieken genezen, etc. U kunt het wel, maar moet het leren. Je kunt wel zeggen: probeer te reageren op die wereld en er een binding mee te krijgen ook als het uw vijand is. Wanneer de gifslang voelt, dat u geen vijand bent, bijt ze niet. Toch is die gifslang levensgevaarlijk voor u. Wanneer u zich bewust bent van haar aanwezigheid, dan zult u haar op uw beurt ook niet bedreigen. Dat is allang beslist. Zo gaat het ook met geestelijke krachten. Of het nu demomen genoemd worden of engelen, magie, geef het maar een naam. Wanneer u bewust reageert op die dingen, dan ontstaat er de mogelijkheid om elkaar te kennen en elkaar te respecteren en dan is er een harmonische band mogelijk. Dan ontstaat daardoor - en dat is heel erg belangrijk - in jezelf een steeds duidelijker beeld van hetgeen jij dus betekent in die wisselwerking en daardoor ook een juister beeld van wat die wereld buiten u wel moet zijn. De mens moet leren, door innerlijk bewuster te worden, steeds minder te leven met illusie omtrent zichzelf en de buitenwereld en in te steeds juister begrijpen van de werkelijkheid te komen tot een aanvaarden van en erkennen van de wereld zoals ze bestaat. Pas wanneer u dat kunt, komt u een stapje verder.

HET SCHONE WOORD

Wanneer de autoriteit van het bewustzijn bovenal erkent wordt,
ontstaat vanzelf de harmonie.

Spreek met de stem van het gezag
spreek wel tot jezelf en niet tot anderen, mens
want hij die juist de grens erkent
van eigen wil en eigen streven
leert in zichzelf bewust te zijn
en steeds bewuster leven
en steeds bewuster denken voort te brengen
zodat het niet noodzakelijk is de dwang
op de wereld uit te oefenen,
noch offers te plengen
voor onbekende goden.

Erken jezelf, met je tekorten,
met al je noden
en met je gaven en met je kunst
en met de geest ook die je bent.
En ben je dan aan jezelf gewend
en kun je dan de wereld toch aanvaarden
en heel de kosmos zoals hij is,
dan is de tijd opeens verleden.
Het schijnt, dat je dan in kunt treden
in harmonie van tijdloosheid,
Nirwana, waarin het al verzinkt
en dat de ziel harmonisch en bewust
de geest van alles drinkt.